

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Ds. D. Chr. Overduin 4 juni 1989

Catechismus zondag 28 vraag 75 (vervolg)

Schriftlezing : Exodus 12 : 21 - 28
Markus 14 : 22 - 26

Zingen : Psalm 108 : 1
108 : 2
103 : 3,4,5
103 : 11

De 28e Zondag.

VRAAG 75: Hoe wordt gij in het Heilig Avondmaal vermaand en verzekerd, dat gij aan de enige offerande van Christus, aan het kruis volbracht, en aan al zijn goed gemeenschap hebt?

ANTWOORD: Alzo, dat Christus mij en allen gelovigen tot zijn gedachtenis van dit gebroken brood te eten en van dezen drinkbeker te drinken bevolen heeft, en daarbij ook beloofd heeft: eerstelijk, dat zijn lichaam zo zekerlijk voor mij aan het kruis geofferd en gebroken en zijn bloed voor mij vergoten is, als ik met de ogen zie, dat het brood des Heeren mij gebroken en de drinkbeker mij medegedeeld wordt; en ten andere, dat Hijzelf mijn ziel met zijn gekruisigd lichaam en vergoten bloed zo zekerlijk tot het eeuwige leven spijst en laaft, als ik het brood en den drinkbeker des Heeren (als zekere waartekenen des lichaams en bloeds van Christus) uit des dienaars hand ontvang en met den mond geniet.

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

THEMA: VERMANING EN VERZEKERING

CHRISTUS BEVEELT

CHRISTUS BELOOFT

Verleden week, geliefde gemeente, zijn wij eigenlijk nog niet aan die vraag en antwoord toegekomen, omdat ik enkele dingen heb gezegd over het verband tussen Doop, Belijdenis, Avondmaal. En ook hoe deze dingen altijd aangevochten zijn in de kerk hier op aarde. Dat men terecht kwam aan de kant van het vanzelfsprekende, van het automatisme, waarbij zo weinig benadrukt werd en wordt de waarachtige tegenwoordigheid van Jezus Christus in de Heilige Geest, bij Woord en sacrament. En aan de andere kant, hoe men Woord en sacrament uit elkaar trekt, en met groot elan de kinderdoop verdedigt, en dat ouders hun kinderen móéten laten dopen, omdat we toch anders aan de heidenen en tollenaars gelijk zijn, en een volledige slag draait als het gaat om het heilig Avondmaal. Waarbij dan heel andere criteria om de hoek komen kijken. Kortom, wij hebben enkele dingen daar over gezegd.

En eerst wilde ik met de volgende vraag en antwoord verder gaan, maar ik dacht, nee, dat is ook niet eerlijk ten aanzien van de Catechismus, omdat we dit nog niet met elkaar hebben overdacht.

Laten we om te beginnen nog eens benadrukken dat het sacrament van het heilig Avondmaal een geheimenis is. Het is niet te bevatten. De Heidelberger zegt er wel iets van, maar om het werkelijk te bevatten is niet mogelijk. Misschien dat we het daarom ook wel een 'sacrament' mogen noemen. Een verborgenheid, een door God gewijde

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

zaak, instelling. Zodat niemand op aarde eigenlijk bij machte is om nu werkelijk volledig uit te zeggen, zoals je een rekensom uit kunt leggen, wat het heilig Avondmaal nu precies is. Hoe en wat er wordt gegeten?

Laten we dat op de voorgrond stellen, dat alles ten dele is. Het kennen van de gemeente is ook ten dele. En ik hoop dat dat ook mag meewerken, niet tot een slaafse vreze, maar wel tot een kinderlijke vreze. Tot die oprechte eerbied en ontzag voor de Heere, Die zo goed is en zulk een wonderlijke zaken aan Zijn kerk heeft gegeven.

Laten we nu eens op de vraag letten.

"Hoe wordt gij in het heilig Avondmaal vermaand - dat is, onderwezen - en verzekerd, dat gij aan de ene offerande van Christus aan het kruis volbracht, en aan al Zijn goed gemeenschap hebt?"

Wat zou je nu kunnen opmerken aangaande deze vraag. Is dat alleen maar een vraag om een antwoord te kunnen geven? Is het een vraag om iets uit te leggen? Inderdaad, dat is het allemaal ook wel, maar er is iets ánders bij. Want er staat: Hoe wordt gij in - zo ging het ook bij de heilige doop - het heilig Avondmaal onderwezen en verzekerd. Kunnen wij nu verstaan dat daarmee eigenlijk gezegd is dat wij op ons eigen terrein - en daar bedoel ik mee, onszelf, ons hart, onze ziel en zintuigen, ons verstand, die mens in zijn totaliteit - er niet uit kunnen komen. Hij kan er nooit - als het goed is - uitkomen met zichzelf en door zichzelf. Hoe langer hij naar zichzelf kijkt, hoe onmogelijker dat het wordt. Hij kan geen antwoord vinden als hij het harteboek openslaat, om daaruit nu het onderwijs en de verzekering te vinden, dat hij deel heeft aan dat ene offer van de Heere Jezus Christus.

Velen dénken dat wel. Maar dat komt doordat de prediking dan ook niet ontdekkend is. En dat komt omdat men dan in dat leven een klein stukje heeft gereserveerd, dat zit ergens hier, dat is dan het geestelijke. Het werk van God. Dat is misschien dat gebed van toen en toen, die belevenis van toen en toen, die tranen. En dan wendt men daar het oog heen en zegt: Ja, ik denk, ik mag geloven dat ik toch wel vergeving van zonden heb, en dat ik toch wel een kind van God mag zijn. En dat ik toch ook deel heb aan het offer van de Heere Jezus Christus, want Maar vergeten wij dan niet dat het niet zo ís, dat we ergens een gereserveerd plaatsje hebben hier van binnen, waar al die goede dingen te vinden zijn? Waar ik op zijn tijd de zekerheden en de troostredenen uit ophaal, want ík heb geleden, of ík heb gebeden, of ík heb berouw gehad en spijt. Of in een andere kring weer nog veel aangrijpender dingen, die ik dan op zijn tijd eens even bekijk, en zeg: Ja, ja daar ben ik geen vreemdeling van, dat heb ik wel beleefd en daarom Die weg is eigenlijk geblokkeerd. Het is niet voor niets dat de Heere Jezus de Doop en het Avondmaal heeft gegeven.

Dat is niet een soort aanvulling van onze ínnerlijke zekerheden die we al hebben maar het is nog niet genoeg, want we twijfelen er nog wel eens aan of dat we wel echt goed genoeg bekeerd zijn, of dat ons berouw wel diep genoeg gegaan is, enzovoorts, en nu geeft de Heere als laatste zetje nog het Avondmaal erbij dat je het nóg zekerder weet. Nee, dat is de bedoeling niet.

En oh, ik geloof zeker dat als de Heere ons geeft dat wij, niet het volle, maar een recht gezicht mogen hebben op het heilig Avondmaal, dat we allen vervuld worden met innerlijke blijdschap, of beschaamdheid. Maar dat het wat doet.

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Daar komt nu die man, en die zegt: "Hoe wordt jij nu in het Avondmaal onderwezen en verzekerd". Want je kunt wel zeggen: "Ja, als ik op mezelf zie, en als ik nu eens kijk naar dit en dat, enzovoorts, ach man. Nee, dat weet ik nog niet. Ik weet het eerlijk nog niet, ik durf het nog niet te zeggen. Als het nu zondag goed mag vallen, en als we zondag nu eens dit of dat zouden zingen, dat versje waar ik al zo lang mee loop, nu misschien dat ik dan gaan zal".

Ja, maar dan zitten wij toch aan de verkeerde kant. We zitten aan onze eigen kant. Wil je wel geloven dat dat de reden is dat een heleboel mensen daar niet tegen kunnen, tegen dit onderwijs. Die worden in hun hart zo bitter, want dan zeggen ze: "Ja, als je zo gaat beginnen, het gaat toch niet buiten een mens om?" Ze leveren zelf het bewijs dat het niet buiten een mens om gaat, want ze worden boos. Ze kunnen ergens die toets niet doorstaan van: Het niet uit ons en het alles uit Hem. "Want gij zijt gestorven, en uw leven is met Christus verborgen in God". Dat kunnen ze niet aanvaarden.

Dat kunnen wij geen van allen trouwens hoor! Want als we nog iets hebben waar we ons aan vast klampen, dan stuit ons dat tegen de borst. En dan zeggen we: "Ja maar" We willen niet verstaan dat dát nu de bevinding is, de échte bevinding waar het Woord van spreekt. De beproefdheid. Welke beproefdheid? Dat Jezus Christus alléén onze Gerechtigheid en onze Hoop en ons Kleed is, onze Verwachting. En dat dat alles overhoop gooit van de waardige en de waardevolle mens. Die altijd maar weer bezig is om wat tevoorschijn te halen. En als het gaat over de zekerheid en over het onderwijs, beslist niet zal zeggen: "Het heilig Avondmaal?" Dan zeggen de mensen keihard: "Ja, maar dát bedoel ik niet, zó bedoel ik het niet. Het gaat hierom, wat heb je nu geleerd, wat heb je dit, wat heb je dat, wat heb je zus, wat heb je zo".

Ja, dat is ook een geheim. En ik denk dat we daar altijd weer middenin zitten, ik ook. Anders zou ik er misschien niet eens over spreken. Dan zou ik het opeens niet zien in zo'n vraag. Dat komt omdat het voor jezelf ook actueel is. Omdat je altijd en altijd maar weer bezig bent om de redding, de zaligheid, het behoud niet búi ten jezelf in Hé m te zoeken, maar altijd hier, of de bewijzen ervan bij jezelf wil hebben. Dat is denk ik nu eenmaal toch een grote diep ingrijpende les in het leven. Maar, als je daar doorheen mag komen - vat dat nu niet te zwaarmoedig op - ik bedoel, als wij dat uithouden onder de waarheid, door Gods genade, dan werkt het net andersom. Het werkt niet tot zorgeloosheid, zo bedoel ik het niet. Of, o ja Nee, maar dan werkt het in de moedbenemendste omstandigheden soms zo vervrolijkend, dat je kunt met je hoofd op je schoenen de kerk binnenstropelen misschien, al laat je het uitwendig niet merken, en dat je zegt: "Ja hè, ik heb het gehoord, ik heb het wéér gehoord. We hebben reden om te zingen: Ik zal o God, die ik mijn Koning noem, de luister van Uw majesteit en roem verbreiden". Zo sterk!

En al kan niemand het pruimen, maar het is wel waar. Dat is het wonder, dat Jezus Christus Zelf aanwezig is in de Geest en door de Heilige Geest, en dat hij ons toespreekt. Dat Hij ons helpt. En dat geeft ook als het ware - de mensen hebben het over, ja maar de zonde doden - dat is nu zonde-dodend. Niet dat eigen hoogmoedige gewriemel van ons mensen, dat is niet zonde-dodend. Dat is niet zonde-vluchtend. Want dan zitten we hier met dat plekje, dat is het goede deeltje, en de rest? Nu ja, dat is niets. Dat is die oude mens, enzovoorts, dat is de zonde, en dat is dit en dat is dat. Maar ondertussen houden we eigenlijk de hand boven ons hoofd. We willen niet erkennen

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

dat we helemaal, tot onze voeten toe, oude mens zijn. Maar, dat we dan ook helemaal nieuw zijn! En daarom ook nieuw worden! Dat omvat alles.

"Hoe wordt gij in het heilig Avondmaal onderwezen en verzekerd dat je aan de ene offerande van Christus aan het kruis volbracht, en aan al Zijn goederen - alles wat Hij verworven heeft: vrede, gerechtigheid, leven, vergeving, noem maar op, opstanding uit de doden, zalige gemeenschap met God Drieënig - hoe wordt je nu door het heilig Avondmaal onderwezen en verzekerd? Jij, ik?"

Ja, nu moet je natuurlijk niet een rekensommetje gaan maken. Nu moet je het nog niet eens dubbel ingewikkeld maken, dat niemand meer begrijpt waar het eigenlijk over loopt. Begrijpen, dat weet ik wel, dat doen we het toch niet. Ik heb al op de voorgrond gesteld, wij kunnen het nooit bevatten. Wij kunnen het niet doorgronden, dat heilgeheim van Zijn sacrament. Maar dat bedoel ik nu even niet. Het gaat er eenvoudig om, de confrontatie met die vraag: Hoe wordt jij, nu niet uit jezelf en in jezelf en met jezelf, en door een boekje, en door een ditje en een datje? Nee, hoe wordt jij nu in het heilig Avondmaal onderwezen en verzekerd?

Al voel je het misschien niet altijd op dat moment, maar het gebeurt toch. Het is toch alles een zaak van het geloof, dat moet je niet vergeten. Het is een zaak van het geloof. Als ik zostraks zei: Ja, de apostel zegt: Gij zijt gestorven, en uw leven is in Christus verborgen bij God, dan kun je zeggen: Ja man, maar ik ben helemaal nog niet gestorven, hoe kom je erbij? Ik ben nog springlevend. Of: Ik ben wel oud en ziek, maar ik leef nog. Voel je niet aan, zo kun je daar ergens om gaan lachen: "Gij zijt gestorven?" Maar het is van levensbelang dat we dat leren geloven: Ik ben met Christus gestorven en met Christus begraven, en met Christus opgestaan. Ja, maar je leeft nu toch ook nog wel? Ja natuurlijk, dat is zo. Maar wat ik in het vlees leef, dat kan ik alleen maar leven noemen als ik geloof in de Zoon van God. Dan is het leefbaar, dan is het uit te houden tot de volkomen openbaring zal plaatshebben als Hij komt.

"Hoe wordt je nu vermaand en verzekerd in dat heilig Avondmaal, dat jij er deel aan hebt. Aan Hem en aan alles wat Hij verworven heeft?"

Nu gaat de Heidelberger een facetje belichten, en dan zegt hij: "Alzo dat Christus mij en alle gelovigen"; individueel - gemeenschappelijk; persoonlijk en gemeenschappelijk.

Bij het heilig Avondmaal is iets persoonlijks. Je wordt dan niet als een klein kindje door vader en moeder gedragen om gedoopt te worden. Nee, je staat zelf op. Of niet? Nu ja, als u zegt: "Ik sta niet zelf op, want ik ben al opgestaan zo'n tweeduizend jaar geleden, met Hem, dus ik hoef niet meer op te staan, ik word gedragen, ik word door Hem gedragen", dan ben ik het er ook mee eens. Maar je begrijpt het persoonlijke wat hierin ligt opgesloten: "Alzo dat Christus mij!"

Het kind is groot geworden, en het kind begint te leren praten. God zegt: "Ik toch leerde Efraïm gaan". Dat doet God, Hij leerde ze lopen. Hij doet ze in Zijn wegen wandelen. Zo wou Hij met geen volken handelen.

Hier krijg je het persoonlijke: "Alzo dat Christus mij!" Maar tegelijk komt er achteraan: "En alle gelovigen". Het heilig Avondmaal is ook gemeenschap-oefening: Eén brood is het, één lichaam, veel leden onder één Hoofd.

"Dat Christus mij en alle gelovigen". Let op hoe Bijbels. Er staat niet: Mij en alle bekeerde mensen. Want die kun je niet vertrouwen. God is te vertrouwen! En allen die

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

in Hem geloven, die zullen van dat en in dat vertrouwen leven. Dat God een lied zal geven in de nacht. Dat Hij ons niet verlaten zal, zelfs niet in de dood, hoewel we het verdiend hebben.

"Alle gelovigen." Dat is een heerlijk getuigenis. Want dat betekent dat als we hier zijn voor het heilig Avondmaal, dat we dan niet alleen zijn. En dat er het besef mag zijn, hé zoals we hier bij elkaar zitten, hangen we er niet zomaar een beetje bij, maar we zijn hier als familie. Niet alleen vanuit Adam familie, zondaren, verlorenen, maar nu ook familie omdat we eenzelfde spijs, eenzelfde Christus deelachtig mogen zijn en worden.

Dan behoort ook verre van ons te zijn alle kleinzieligheid. Alle stille verborgen beschuldigingen naar de naaste. Dan hoort verre van ons te zijn de gedachte: ik-ik-ik, ik snap niet hoe hij of zij, nee. Dan hoort meer te regeren: Eén Naam is onze Hoop, één grond heeft Christus kerk. Dat geeft ook een stuk zegen als je er zo bij mag zijn.

Zondag zitten we ook bij elkaar, maar iets afstandelijker misschien. In de week is het vaak zo druk. We zeggen wel: "Ja, ja ik kom, ik kom", maar dan is het dit en dan is het dat. De vaders en de moeders, de kinderen. In deze tijd van vrije tijd, hebben we het toch allemaal nog drukker gekregen blijkbaar dan vroeger. Och, het kenmerk van onze tijd is ook een groot stuk onrust, gedrevenheid.

Maar als het nu Avondmaal is, dan wil dat alles wijken voor de rustgevende aanwezigheid van Hem die zegt: "Kom gij vermoeiden en belasten, Ik geef rust. Kom, en uw ziel zal leven, Ik geef u de gewisse weldadigheden van David". Wat is dat groot: "Mij en alle gelovigen." Dan mag dat tot versterking zijn.

Ik heb het nu niet in het kort, maar hoewel, ja, je hoort wel eens wat, maar ik sla er meestal niet zoveel acht op. Ik kan het haast niet geloven. Wat geloven? Dat ik soms wel eens hoor dat de één of de ander elkaar geen gedag zeggen. Is dat zo? Dan moeten we ons wel schamen. Nu ja, als je het een keer vergeet, dat vind ik niet zo erg. Als je in gedachten bent of zo. Ze zeggen tegen mij ook wel eens: "Heeft u mij niet horen toeteren, ik zag je nog daar en daar op de weg?"

"Niets van gemerkt". Dat bedoel ik niet. Nee, ik bedoel nu als je samen de trap afkomt of de kerk uitgaat. Kijk, als dat zo zou zijn - maar ik kan het eerlijk gezegd niet geloven. Heb ik dan zulke hoge gedachten van mezelf en van jullie? Nu, dat niet, maar ik heb wel hoge gedachten van de genade. De genade doet dat niet. Nee, de genade die verenigt. En zo is dat met mij en alle gelovigen zo groot, dat de onderwijzer wil ons tegelijk laten voelen, het is een persoonlijk iets, maar tegelijkertijd is dat persoonlijke het gemeenschappelijke. Want die andere personen die zijn ook op die weg. Die zingen ook: Welzalig hij die al zijn kracht en hulp alleen van U verwacht. Die zijn ook arm in zichzelf: Let Heere der legerscharen, let op mijn ootmoedig smeekgebed, en laat ons niet van druk verkwijnen.

Ik weet, dat is niet altijd eenvoudig, want de één ligt zó en de ander zó. En ik moet mezelf altijd verbazen, dat wanneer je elkaar wat nader leert kennen soms, dat het allemaal heel anders is dan dat je dacht van iemand. Ja, wat moet een mens toch

Nu, bij het heilig Avondmaal, je zou zeggen, dan worden al die rimpels vlak gestreken. Dan worden die gemeenschappelijke tranen, maar ook die gemeenschappelijke boze blikken, die worden weggedaan. Daar zijn de gezichten gericht naar de ark die van Gods gunst getuigt: "Kom ga met ons en doe als wij. Jeruzalem dat ik bemin".

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Nu heb je mensen die dan gelijk zeggen: "Ja maar je moet toch ook eens zeggen: - en dan bedoelen ze, je moet het niet alleen zo mooi voorstellen. Maar ik bedoel het niet mooi voor te stellen. Dit is de Geest van Jezus Christus die het leert, Die het onderwijst. Je kunt toch niet iets maken, zoals dat zo vaak gaat. Die prediking die puur werkt met bepaalde effecten. Hier een handje geven, daar gauw terug trekken. Nee, het Woord van God dat keurt ons af in onszelf, en laat alleen de goedkeuring horen op de Heere Jezus Christus, en zodoende ook op allen die in Hem geloven. Die op Hem hun betrouwen mogen stellen.

"Christus, mij en alle gelovigen, tot Zijn gedachtenis van dit gebroken brood te eten, en van deze drinkbeker te drinken, bevolen heeft."

Kijk, nu heb je de neiging om aan jezelf te denken. Is dat niet onze kwaal? Als je aan jezelf denkt dan ga je onherroepelijk naar de hel. Nu ja, of je moet zo denken: Ik dank U, o God, dat ik niet ben zoals alle andere mensen. Zo braaf, zo goed, ik heb nog nooit iets kwaad gedaan. Nee, maar nu bedoel ik, als je leeft onder het Woord van God, en als je weet dat de Heere niet onrechtvaardig is als Hij toorn over ons brengt, vanwege onze liefdeloosheid en alles wat niet deugt.

Stel nu voor dat je in de kerk geroepen wordt om nog eens extra aan jezelf te denken met het Avondmaal. Nu, daar zou je niet goed mee zijn. Want als je dan benauwd de kerk binnen komt, dan ga je er nog benauwder uit. Het juk is niet opgelicht van je kinnebak. (Zo wordt dat genoemd in de Schrift, dat God was hen als Een die het juk van hun kinnebak oplichtte, en ze voeder toereikte.) Dan krijgen we er nog een portie bij aan lasten.

Ach, als een mens - en daar ligt hij nu voor open - aan de gedachtenis van zichzelf, om te denken over zichzelf. En hoe meer hij denkt, en zeker als het niet zo maar een gedachtenspel is, maar hij laat alles eens tot hem doordringen, van zijn vroegste heugenis aan, en daar hoeft je helemaal geen complex voor te hebben, maar nu in het licht hoe God ons geschapen heeft, om in Zijn gemeenschap eeuwig Hem te lieven en te loven, en wat wij dan zijn. En dan heeft de één weer zo'n lijst en de ander zo'n lijst die hij op kan sommen. Misschien wel zoals doctor Kohlbrugge zegt: Ons hele leven is dan in dat licht gezien een toneelvertoning voor God en voor Zijn heilige engelen, met alle verborgen gruwelen, op de heilige hemelstraat.

Nu, wij mogen onze zonden en vervloeking wel bedenken, dat staat ook in het formulier. Maar dáár gaan we geen gedachtenis van stichten om gesterkt te worden. Nee, daar wordt gedachtenis in gesticht om verlost te worden, om verlost te zijn.

"Mij en alle gelovigen, tot Zijn gedachtenis". Kom, nu trekt de Heere als het ware ons uit de sloot, uit het moeras. Hoe meer we bewegen, hoe meer zinken we. Dan trekt Hij ons uit onszelf, uit die gedachtenkring. Dat gesloten circuit, maar waar we allemaal zo vreselijk tot stikkens toe in kunnen zitten, zo benauwend. En nu zegt Hij: "Doe dit tot Mijn gedachtenis". Laat de gedachten nu de andere kant uitgaan. De gedachten aan die Heere Jezus Christus, bij dat gebroken brood en deze drinkbeker. Laat hij bedenken: Hij heeft het bevólen. Hij is uw Heelmeester. Hij geeft zo'n medicijn - een dokter is wel eens in de war hoor, die geeft weleens wat te veel of wat te weinig, al naar gelang zijn pet staat en zijn diagnose is. Die zit er ook nog weleens een eind naast. Maar goed, dat is met elk mens zo, we zitten er allemaal wel eens naast. Maar de Heere, die volmaakte

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Medicijnmeester, die al uw krankheden kent. Die zegt: "Dit moet je innemen". Hij heeft het bevolen. Hij laat het niet over aan hoe wij het vóelen, hoe wij onszelf beoordelen, maar het is Zijñ beoordeling, Zijñ diagnose. Hij zegt: "Dat moet je innemen".

Wij hadden vroeger in Rotterdam een merkwaardige dokter, die ik praktisch niet meer voor me kan halen, maar wel de verhalen. Het was geen gelovige man, een humanistisch man, maar het was een échte dokter. Met een onvoorstelbaar sterke diagnostiek. Dan kon hij maar zo als je binnenkwam, hij stond al in zijn spreekkamer naar de deur te kijken, en dan nam hij je op van top tot teen. En dan had hij voor zichzelf al heel wat gezien. Het was een merkwaardige man.

Toen mijn oma moest sterven, en dokter Salomons - een jood - afscheid nam - hij ging voor zes weken naar Zwitserland - zei hij - hij hield zoveel van mijn grootmoeder - het was ook een lieve, Godvrezende vrouw, opgewekte vrouw. Hij nam afscheid, want ze zouden elkaar hier op aarde niet meer zien, hij was een christ-gelovige, die dokter Salomons. Maar toen was hij weg, en in korte tijd was opoe al weer zo vreselijk ziek, ze had kanker aan haar lever. Maar toen hij wegging keek hij en hij zei: "Dokter die en die zit hier in de buurt - dokter de Ridder - dan moet je daar naartoe gaan als ik er niet ben, ga daar maar naar toe".

En die kwam binnen, en die zei: "Wat scheelt eraan mevrouwtje?"

"O dokter ik heb zo'n pijn, en ik voel me zo akelig".

"Nu, dan zal ik je eens onderzoeken".

"Nu dat hoeft niet dokter, er is niets meer aan te doen".

"Ja, waarom laat je me dan roepen? Laat mij eens zien".

Hij kijkt, en hij zegt tegen mijn vader: "Joh, haal eens even bij de apotheek dat en dat, gauw!" Het was een korte man, kort van stof. Hij kreeg z'n ampulletjes en spoot in, en hij zegt: "Nou, over veertien dagen moedertje, dan zit je weer aan de tafel hoor". En opoe, zo zwakjes: "Nou?".

Maar met veertien dagen zat ze aan tafel. En hij zei tegen opa, haar man: "Nog drie jaar, en dan kan ik niets meer doen. Maar nu was ze niet gestorven van de kanker, ze was nu ergens anders aan gestorven. Maar je mag je vrouw nog drie jaar hebben". En het gebeurde ook.

Maar goed, toen was er een man in de gemeente, en daar gaat het mij eigenlijk om. Die man had een kindje dat was acht, negen of tien maanden oud en dat wilde niet groeien. Dat bleef maar als zo'n klein, onontwikkeld, stilstaand hoopje mens liggen. Het ging achteruit, er was niets meer aan te doen. Dat had je wel meer. Mijn vader zei tegen die man: - zo gaat dat - "Vraag eens aan onze dokter, misschien dat die iets". Maar die man had alles al afgedokterd, overal heen afgedokterd en niemand kon hem helpen.

Maar ja goed, hij zou dan wel eens even dokter de Ridder vragen. En dokter de Ridder kwam, en die keek, schreef een receptje. Hij zegt: "Nou dat moet je direct halen en dat moet je geven, en dan" Die man zat hem met zulke ogen aan te kijken, of dat hij dacht: Maar dokter wat denk je wel? Ik heb alles al geprobeerd.

"Moet ik nog terug komen?"

Hij zegt: "Nou nee, je hoeft niet terug te komen. Misschien dat ik zelf nog wel over een paar weken even langs kom, maarre" Toen was hij helemaal innerlijk ontstemt dat die eigenwijze kerel, die dacht zeker dat hij dat zomaar kon zien? Hij gaat voor het fatsoen naar de apotheek, haalt dat flesje op en hij zet het in de kast, en zegt tegen zijn

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

vrouw: "Onzin". Hij gaf het niet.

En met een paar weken komt de dokter binnen. Die loopt naar dat bedje, hij zegt: "Dat kind gaat dood, je hebt de medicijnen niet gegeven. Je hoeft nooit meer bij mij terug te komen". En zo draait hij zich om en hij ging weg.

Nu, toen was het gauw bekeken, want de schrik bij die mensen was zo groot, ze gingen dat kind gauw dat medicijn geven, en terstond begon het te pakken. Het leven begon te pakken en ze begon te groeien. Kijk, dat was nu een dokter, menselijk, die zal ook zijn fouten wel gemaakt hebben natuurlijk, maar die had een heldere diagnostiek, niet alleen, maar die had ook een behoorlijk inzicht in de middelen die toen ter beschikking stonden.

En kun je begrijpen dat die man, nou die werd woest. Toen was een dokter trouwens ook nog een hele persoonlijkheid en figuur, hij zegt: "Je hebt geen medicijnen gebruikt, wat denk jij wel?"

Nu, Christus is dé Medicijnmeester. Hij vraagt niet hoe ziek ik me voel, dat ik het nodig vind voor mezelf om medicijnen te gebruiken. Dat kan in de praktijk van het gewone leven wel eens nodig zijn, dat je je dat afvraagt: "Moet ik ze innemen?" Omdat ze wel eens een beetje over de schreef gaan. Maar als het nu gaat over Hem die de harten proeft, de harten doorgrondt en de nieren proeft. Eer er een woord over onze tong is, Die alles weet. En zeg nu eens eerlijk, dat kun je nu niet geloven, dat als Hij alles weet, dat Hij dan nog zegt tegen jou: "Innemen, je hebt het hard nodig".

O, dat is zo wonderbaar, Hij heeft het bevolen. En dat bevel is gegrond op een allerhelderste diagnose. Hij weet wat van Zijn maaksel zij te wachten, hoe zwak van moed, hoe klein wij zijn van krachten, en dat wij stof van jongsaf zijn geweest. Heb je het niet weleens gehad dat je dacht: Als ik dan toch moet sterven, o, ik wou dat ik maar hier mocht sterven, op dat plekje aan Zijn tafel. Waar Hij zo dichtbij is met Zijn Heilige Geest, met Zijn liefde, met Zijn hulpvaardigheid, met Zijn bloed. Dat je denkt, ik zou hier wel willen sterven.

Ja, maar je hebt toch ook nog je kinderen of je vrouw, of je man? Nu, misschien dat die dan ook wel zouden, gelijk Ja, het is een beetje raar gedacht misschien, maar zo kan in een ogenblik dat medicijn helpen, dat je zegt: "Alle dingen zijn schade en drek bij de uitnemendheid der kennis van onze Heere Jezus Christus. Door Welke ik der wereld, en de wereld mij, gekruisigd is. Het is het beste, het is mij goed, mijn zalig lot, nabij te wezen bij mijn God. 'k Vertrouw op U Heere Jezus, geheel en al, ik zal Uw werk roemen"

Hij heeft het bevolen. En dan moet je niet denken dat je daar klakkeloos mee kan omgaan. En dan moet je niet denken: Nu ja, ik kijk er alleen maar na, van een afstandje. Dat kan geen kwaad.

Het is geen vergif! Het is vergif als je voor jezelf besloten hebt om toch niet te luisteren naar Zijn stem. En om toch alleen maar te doen wat je zelf wilt. Als dat het kwaad is. Dan eten en drinken we ons een oordeel. Nog niet het eeuwige oordeel gelukkig, er staat 'een oordeel'. Dat is niet goed.

Maar alle zieken, alle beverige mensjes, mensen met slechte ogen, slechte harten, slechte oren, mensen met allerlei apparaatjes in het lijf, Hij zegt: "Dit is Mijn bevel". En

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Paulus zegt: "Hetgeen ik van de Heere ontvangen heb, dat heb ik u ook overgegeven". Hij heeft het bevolen, daar moet je hoog tegen aan kijken. Daar moet je niet naar kijken in een verkeerde zin van: Ja maar is het wel goed, is het wel dit, is het wel dat. Hij kent mij!

Kun je nu begrijpen lieve mensen, dat als er iemand jou kent dat iemand nog van je houdt? Wees nu eens eerlijk. Nu ja, misschien is dat een beetje té persoonlijk, te intiem gezegd, maar ik heb het voor de Heere toch vaak gevraagd. Ik kan niet begrijpen dat de Heere, juist Die mij ként, dat Hij van mij zou kunnen houden. Dat kan toch niet. Ja, maar de Heere zegt: "Ik wíst dat je zó was. Ik wist dat je zo'n keiharde bent. Dat je zo schaamteloos bent als een publieke vrouw, die nergens een kleur van krijgt. Dat je nek een ijzeren zenuw is, die wil niet buigen, en je hoofd is van koper". En toch zegt Hij: "Keer weder afkerig kind, Ik zal je afkeringen genezen". Je kunt het niet begrijpen.

Dat grote wantrouwen dat in onze harten probeert de overhand te krijgen. Daarom ook heeft Hij bevolen dit te doen tot Zijn gedachtenis. Dan krijg je hoop. Als je nu eens denkt dat de Heere Jezus Christus zo ontzaggelijk zwaar geleden heeft. Dat als het Gods wil was geweest, dan had Hij wel duizend werelden zalig kunnen maken. Als het Gods wil was geweest. Van zo'n oneindige kracht is dat bloed, dat offer van de Heere Jezus Christus. Als je daar nu eens aan denkt?

Nu, wie kan er dan te ver afgedwaald zijn? Wie kan er dan te vastgeroest zitten? Bij dat bloed dat alles losmaakt? Ach, dat God ons behoede voor vreselijke, wat je ook tegenkomt in de Bijbel, die mensen die goedsmoeds, die tegen alles, tegen licht en beter weten in zeggen: "Hij heeft de duivel". En dan zegt Jezus: "Alles kan vergeven worden, maar als je zo tegen de Heilige Geest tekeer gaat, als je zo het werk van de Heere uitmaakt voor een duivelswerk, nu daar is niet voor te bidden". Dat is het ergste wat er is.

Nu, Hij heeft het bevolen.

Maar ook, Hij heeft beloofd.

"In dat Avondmaal wordt beloofd dat Zijn lichaam voor mij aan het kruis geofferd en gebroken, dat Zijn bloed vergoten is. En dat dat zo zeker is als dat die man daar dat brood uitdeelt bij de tafel, en breekt, en die drinkbeker ronddeelt. Zo zéker is het, zegt Hij."

Zo zéker is het voor u. Dan kom je op een heel teer terrein. Aan de ene kant staat het vast, de Heere kent degenen die de Zijnen zijn. Hoe moet je dat nu voor elkaar weten? Zeggen: Zo zeker! Ik ben er in de loop der tijden niet benauwder op geworden. Weet je hoe dat komt? Dat komt door de nood, door de ellende waar je allemaal mee geconfronteerd wordt. Ik heb wel eens gezegd in zo'n soort inrichting, ver weg hoor, niet hier, waar indertijd mijn zus zat bij al die mensen, en ik mocht meeëten. Al die mensen die psychisch helemaal van de kaart waren. Benauwde mensen, bange mensen, mensen die het leven niet meer aan konden, heel vreselijk. Met alle bijbehorende problemen.

En toen, in zo'n situatie, werd ik eens een keer - ik moest ook lezen, of mocht lezen en danken - geconfronteerd, een ogenblik, met de nood van die mensen. Nu kon ik die mensen psychisch in dat opzicht, natuurlijk niet even helpen van hun ziekte. Maar het ging toen even over het Evangelie. Ik heb gezegd: "Mensen, laten we nu kortaf, zakelijk de zaken samen vatten. Er is niets meer aan te doen, de zaak is geréd!

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

Gered?

Ja!

Dat zei ik niet zomaar in een overmoedige bui hoor. Maar dat zei ik met het oog op Christus, hoe God op Golgotha een afgesneden zaak gedaan heeft op de aarde. Góó! Dat Hij daar het 'néé' heeft uitgesproken tegen die mens der zonde, tegen mij! Maar Zijn lieve Zoon heeft het op Zich genomen. En dat diezelfde God nu terug komt met Zijn Goddelijk 'ja', als Hij Zijn eigen Kind opwekt uit het graf. En Hem voorstelt tot een Verzoening voor onze zonden.

Nu ja, een ander zou gezegd hebben: Nu zit je er helemaal naast - leerstellig of dogmatisch - hoe kun je dat nu zeggen tegen een stelletje van die mensen, het is toch allemaal onze zonden? Dat weet ik allemaal wel, het is allemaal onze zonden, alles is onze zonden. Maar ik mocht toen met vrijmoedigheid zeggen: "Hoor eens jongens, jullie kunnen doen en laten wat je wilt. Je kunt tegen het raam, door het raam springen, tegen de muur of dwars door de muur heen, het help niet, want het ís al gered! Het ís gered!!!"

Ja, en dan moet je er niet verder over vragen van: Nou, denk je dan dat al die mensen goed terecht komen? Daar gaat het niet over. Het gaat erover dat in Jezus Christus, Gods eeuwige ontferming aan het licht gekomen is, daar gaat het om! En door zulke ervaringen, ja dan durf ik ook gerust te zeggen: "Ja hoor eens, het gaat hier over jou, en jou en jou, allemaal, en mij". Hij belooft ook zo zeker als je dit nu ziet, zo zeker als je het krijgt, zo zeker is dat offer ook voor jou gebracht.

Als je daar nooit aan twijfelde, dan had je het niet nodig. Maar ben je het er niet mee eens dat je zegt: Man hou op, er zit geen grotere twijfelaar als ik. Ik laat het niet merken, maar elke keer dan vliegt het me aan. Is dat echt gemeend?

Kijk, het kan ook zijn dat je probeert van twee walletjes te eten. Dat je de duivel gelijk wil geven met de zonde en alles, en God ook een beetje. Ja, dan heb je het ook niet te breed. Dat kan ook. Dan zegt de Heere: "Kom eens terug. Eerst in orde, verzoen je eerst met je broeder". Maar als je het nu echt meent, dat het die aanvechtingen zijn van ongelof, nu, dan bedoelt de Heere juist jou. En de onderwijzer bedoelt juist jou.

Hij belooft het zo zeker, en dan hoef je nog niet eens eigenlijk letterlijk bloed te drinken en vlees te eten. Dat zat ik me af te vragen van de week, ik denk wat is dat toch? Waarom heeft de Heere Jezus niet bij het paaslam, dat is toch echter? Dat Hij een stukje van dat paaslam, van dat vlees had genomen, of een beetje bloed. Hoewel, dat mocht niet. Maar dan neemt Hij brood en wijn. En dat brood dat breekt Hij, waarom zou dat toch zijn? Je kunt natuurlijk zeggen: Er is aan alle bloedstorting een einde gekomen sinds Golgotha. Dat is ook waar.

Maar ik denk dat het ook dit is: Het verplaatst onze gedachten naar de strijd van Jezus Christus. Maar we staan achter die strijd. Hij deelt de liefelijkste vrede, zelfs aan uw verste grenzen mede, brood-wijn die het hart verheugt. Een héérlijke gedachtenis aan het bittere lijden. Voel je die twee zaken? Dat heerlijke zit ook in het brood en de wijn. Het is een gedachtenis, we staan er achter. Het is geschied. Hij is nu voor eeuwig gelukkig.

O, nu wil het Avondmaal zeggen, en dat hopen wij dan ook bij leven en welzijn met elkaar te houden als het weer zondag wordt. Zo te houden, dat de Heere ons iets van de blijdschap doet ervaren. De zon door de wolken heenbreekt, en we het gevoel hebben, Hij heeft ons toegeroepen: "Sta op, de weg zou voor u te veel zijn".

CATECHISMUS ZONDAG 28 VRAAG 75 (VERVOLG)

En moet je dan niet denken aan die Israëlieten? Aan wie God bevel gaf? Staf in de hand, schoenen aan de voeten, de lendenen omgord dat we niet struikelen over de lange mantel. En zo wachten? Nee, op reis naar het land van de belofte.

AMEN